

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากการคมนาคมและขนส่ง
สำนักงานเขตหนองแขม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

อ้างอิง

๑. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐
๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

๑. สถานการณ์

การคมนาคมและขนส่ง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และจากการที่กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี ฯลฯ กรุงเทพมหานครจึงมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวก คล่องตัว ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อกับการเดินทางและการขนส่ง ไปยังภูมิภาคต่างๆ

การคมนาคมและขนส่ง แม้จะสร้างความสะดวก รวดเร็ว แต่หากขาดความระมัดระวัง อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยส่วนใหญ่จะเกิดอุบัติเหตุจากการคมนาคมและขนส่งทางบก ซึ่งมีสาเหตุจากพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร การใช้ยานพาหนะที่ไม่ปลอดภัย หรือเกิดจากการระบบขนส่งขนาดใหญ่ และบางครั้งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุภัยทับซ้อนขึ้นอีก เช่น การลื่นไถลของน้ำมันบนผิวจราจร หรือภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันหรือสารอันตรายลงสู่แหล่งน้ำ ฯลฯ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม และกำหนดมาตรการการจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดกับสาธารณชนให้น้อยที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฉุกเฉินของภัยจากการคมนาคมและขนส่งให้ชัดเจน บูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๓. นิยามศัพท์

ภัยจากการคมนาคม หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากระบบการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการขนส่งที่เกิดการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ ผู้อำนวยการ สังกัดหน่วยงานควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้บัญชาการสูงสุดและมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอป.กทม.)
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาด ร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ

สำนักงานเขตหนองแขม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ดังนี้

๕.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) ฝ่ายปกครอง และ ฝ่ายเทศกิจ ประสานสำนักการจราจรและขนส่ง ประเมินความเสี่ยงภัยจากการคมนาคมและขนส่ง โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่ง รวมทั้งศึกษาผลกระทบที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบของภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

(๑.๒) ฝ่ายปกครอง ประสานสำนักการจราจรและขนส่ง ขอข้อมูลแผนที่เสี่ยงภัยซึ่งระบุเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุซ้ำซากเส้นทางอันตรายที่มีการขนส่งสารเคมีและวัตถุมีพิษ ในพื้นที่เขตหนองแขม

(๑.๓) ฝ่ายปกครอง ประสานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๔) ฝ่าย...

(๑.๔) ฝ่ายเทคนิค จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจรรยาบรรณระดับเขต สำนักงานเขตหนองแขม และประสานสำนักการจราจรและขนส่ง เพื่อขอเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารด้านการคมนาคมและขนส่ง

(๑.๕) ฝ่ายปกครอง และ ฝ่ายเทคนิค เสริมสร้างความรู้ และความตระหนัก แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกัน และปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

(๑.๖) ฝ่ายเทคนิค ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและครอบคลุมในเรื่องการแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือบทบัญญัติที่กำหนดไว้

(๑.๗) ฝ่ายปกครอง และ ฝ่ายเทคนิค ร่วมกับสำนักการจราจรและขนส่ง ทำการศึกษาผลกระทบของการเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งที่ผ่านมาเพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) ฝ่ายปกครอง จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและวิธีปฏิบัติในการป้องกันเบื้องต้นเผยแพร่ไปสู่ชุมชน

(๒.๒) ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ ประสานสำนักอนามัย ขอข้อมูลบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวัตถุอันตราย และสารเคมี ในกรณีที่มีการรั่วไหลสารเคมีและวัตถุอันตรายจากการขนส่ง

(๒.๓) ฝ่ายปกครอง จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากการคมนาคมและขนส่งของสำนักงานเขตหนองแขม

(๒.๔) ฝ่ายโยธา และ ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันภัยจากการคมนาคมและขนส่ง เพื่อให้นำไปใช้ได้ทันทีในกรณีที่เกิดภัย

(๒.๕) ฝ่ายเทคนิค จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒.๖) ฝ่ายปกครอง ฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๕.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ให้ฝ่ายปกครอง จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากการคมนาคมและขนส่งทั้งในระดับเขต ตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ

(๒) ให้ฝ่ายปกครอง เป็นศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการกู้ภัย นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล แจ้งสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ปิดกั้นการจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและดูแลความสงบเรียบร้อย

(๓) ดำเนินการกู้ภัยและให้ความช่วยเหลือ ณ จุดเกิดเหตุ นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล และให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ ระดับเขต โดยฝ่ายปกครอง เป็นศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดระเบียบจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและดูแลความสงบเรียบร้อย จัดกำลังอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เข้าช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

(๔) หากเป็นอุบัติเหตุจากการขนส่งทางน้ำให้ปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุจากการจราจรทางน้ำตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัยการขนส่งทางน้ำของกระทรวงคมนาคม

(๕) กรณี...

(๕) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆจากสาธารณชน ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ระดับเขต โดยฝ่ายปกครอง จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรักษา สิ่งของและเงินบริจาค พร้อมบริหารจัดการเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัย อย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๖) ฝ่ายปกครอง ควบคุมการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิต ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์ เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่าง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยกับสำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๕.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฯ ระดับเขต โดยฝ่ายปกครอง ดำเนินการประเมินความเสียหายและความ ต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือ รับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) ฝ่ายปกครอง จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

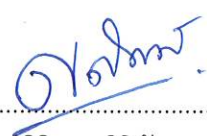
(๒.๒) ฝ่ายปกครอง ควบคุมการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลง ความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรงระหว่าง กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๓) การเคลื่อนย้ายศพ ให้ฝ่ายปกครอง ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต

(๓) ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ล้างสารพิษที่ตกค้างต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป

(๔) ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ระดับเขต ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายในเบื้องต้นโดยใช้ งบประมาณของกรุงเทพมหานคร

(๕) ฝ่ายปกครอง และ ฝ่ายเทศกิจ ร่วมกับสำนักงานจรจรและขนส่ง ทำการศึกษาผลกระทบจากภัย จากการคมนาคมและขนส่งเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากการคมนาคมและขนส่งในอนาคต

ลงชื่อ..........ผู้เสนอแผน
(นางสาวศศิวิมล สิรินนทเขต)
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตหนองแขม

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติแผน
(นางมณีวรรณ ศรีสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการเขตหนองแขม